

Conferència Cercle d'Economia
Eleccions 2005: Programes econòmics.

15/03/05

Sr. Jaume Bartumeu
Partit socialdemòcrata

Pel que fa a l'economia, el plantejament polític del PSA [TALLAT] davant de la ciutadania en els darrers quatre anys. El que defensa el nostre partit és aplicar un plantejament de política econòmica que faci possible la preservació de la viabilitat d'Andorra, com estat independent, amb una autonomia econòmica suficient dins del marc d'un entorn globalitzat.

A partir d'aquí, durant els quatre anys passats, no ens hem cansat de repetir que ens semblava una absurditat pretendre continuar vivint d'aquelles conegudes especificitats que la història va posar al nostre abast [TALLAT], és evident que alguns d'aquests avantatges són drets constitucionals que nosaltres no solament defensem sinó que compartim, ja que vam participar en la creació de la constitució, l'aniversari de la qual celebràvem ahir. Però els socialdemòcrates considerem que aquests drets essencials constitucionals, han de complementar-se amb uns altres que al meu parer aquest últims deu anys han estat una mica oblidats: la negociació col·lectiva, el dret a l'accés a l'habitatge, la igualtat d'oportunitats entre persones [TALLAT]. Aquests també són principis constitucionals.

Ara provaré de fer una exposició teogràfica sobre quatre punts principals: el primer, quina és la situació econòmica actual, tal i com la veu el PSA, en segon lloc, quina és la situació de les finances públiques, segons es deriva de la comptabilitat, en tercer lloc, quina és la reforma fiscal que defensem i; en darrer terme, quin és l'acostament europeu que proposem.

Des del nostre punt de vista, la situació econòmica actual no és excel·lent, ni tan sols és bona, i no ho diem perquè estem a l'oposició, sinó en el marc de la redacció i de la preparació d'una proposta econòmica diferent a l'actual, de la que hem aplicat durant aquests darrers deu anys. Concretament, el futur del model econòmic andorrà està condicionat per la situació actual, determinada per un sector públic que ja he definit en altres ocasions: un sector públic coix, un plantejament de reforma tributària traves d'un impost il·lícit que perjudica a la petita i a la mitjana empresa i que no

ajudarà a crear un empresariat més competitiu, per aquests motius ens sembla que la situació econòmica mereix una reflexió i un canvi.

La societat andorrana, vaig a explicar-ho en un debat de política general el mes d'octubre passat, ha viscut una gran acumulació de rendes, però també ha patit un cost social molt elevat: famílies que treballen tot el dia, que sempre corren amunt i avall, amb unes taxes d'ocupació de treball molt elevades, per exemple, en l'exercici laboral de diversos membres de la família. Una estadística que llegiré molt ràpidament diu que l'any 1995 la població total era de 63.859 habitants, hi havia 30.513 llocs de treball i el percentatge sobre el total era del 47,78%; l'any 2003, hi havia 72.000 habitants, 46.000 llocs de treball i el percentatge, 64,4%, indica que hi ha gent que fins i tot fa dues feines durant la mateixa jornada.

Els processos migratoris són el tercer element que ha de preocupar-nos, s'han afavorit, no pel que fa a la qualitat sinó respecte a la possibilitat de pagar uns salaris reduïts, aquest fet no solament planteja qüestions de pèrdua d'identitat, sinó que sobretot genera problemes socials que d'alguna manera intenten evitar-se però que tornaran a aparèixer durant els propers anys.

Finalment, un sector públic raquític, en el sentit que és necessària molta més inversió des de l'estat per promoure l'economia productiva, aquest sector públic no actua perquè no disposa de mitjans.

Pel que fa al canvi de model econòmic, el nostre plantejament té molt en compte [TALLAT] segons l'aspecte, les finances públiques, la situació d'aquestes finances públiques, ara no tenim temps per entrar en detalls, però es evident que les despeses corrents han augmentat en el [TALLAT].